

**J a k r e a g o w a ć
n a C Y B E R P R Z E M O C**
Poradnik dla szkół

Biblioteka Akademii Bezpiecznego Internetu FDN

Jak reagować na cyberprzemoc?
Poradnik dla szkół.

Łukasz Wojtasik (red.)

Opracowanie:

Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej (CMPPP)
Fundacja Dzieci Niczyje (FDN)

Autorzy:

Julia Barlińska, FDN
Anna Borkowska, CMPPP
Katarzyna Fenik, FDN
Dorota Macander, CMPPP
Weronika Mierzejewska, FDN
Justyna Podlewska, FDN
Marta Wojtas, FDN
Łukasz Wojtasik, FDN

Copyright @ FDN, CMPP

Wydawca: Fundacja Dzieci Niczyje
Wszelkie przedruki za zgodą wydawcy.

Korekta: *Marta Tomaszewska*

Projekt graficzny: *Ewa Brejnakowska-Jończyk*

Skład i łamanie: *Zbigniew Wąsik*

Druk: DRUKLAK S.C.

ISBN: 978-83-926185-3-9

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Cyberprzemoc – charakterystyka zjawiska	5
3. Młodzież w Sieci – podłoże zachowań agresywnych i antyspołecznych	11
4. Psychologiczne aspekty cyberprzemocy	17
5. Prawna ochrona dzieci przed cyberprzemocą. Analiza przepisów prawnych. Doświadczenia Helpline.org.pl	21
6. System reagowania w szkole na ujawnienie cyberprzemocy	57
7. Współpraca szkoły z Policją	69
8. „Stop cyberprzemocy” – propozycja zajęć edukacyjnych	71

Wstęp

Przemoc rówieśnicza z użyciem mediów elektronicznych stała się w ostatnich latach poważną kwestią społeczną. Wyniki badań pokazują, że przemoc w Sieci doświadcza ponad połowa dzieci w Polsce! Specyfika Internetu i telefonów komórkowych powoduje, że nawet pozornie błahe akty cyberprzemocy stanowią dla ich ofiar poważny problem, z którym często nie potrafią sobie poradzić.

Problem cyberprzemocy w oczywisty sposób dotyczy szkół. W klasie, szatni, czy na boisku szkolnym dochodzi do aktów przemocy z użyciem telefonów komórkowych lub Internetu. Coraz częściej też, „tradycyjne” konflikty rówieśnicze ze szkoły przenoszą się do Sieci.

Kontaktując się z nauczycielami w ramach działań Akademii Bezpiecznego Internetu FDN coraz częściej spotykamy się z pytaniami, jak szkoła może skutecznie przeciwdziałać problemowi cyberprzemocy. W niniejszym poradniku, wspólnie ze specjalistami z Centrum Metodycznego Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej (CMPPP), staramy się udzielić na to pytanie odpowiedzi. Obok informacji o specyfice i skali problemu znajdziecie w nim Państwo analizę przepisów prawnych chroniących ofiary przemocy online i praktyczne informacje, jak z nich korzystać. Omawiane interwencje prawne ilustrowane są przypadkami zgłaszanymi do Helpline.org.pl – programu, w ramach którego świadczymy pomoc w przypadkach przemocy wobec dzieci w Internecie. O tym jak szkoła powinna reagować na przypadki przemocy z użyciem mediów elektronicznych piszą specjalistki z CMPPP. W poradniku prezentujemy również propozycję działań profilaktycznych wypracowanych z toku kampanii „Stop Cyberprzemocy”.

Mam nadzieję, że lektura poradnika „Jak reagować na cyberprzemoc?” pozwoli Państwu zorientować się w problematyce cyberprzemocy. Jeżeli kiedykolwiek będziecie Państwo potrzebowali specjalistycznej konsultacji w tym zakresie, polecam kontakt z konsultantami Helpline.org.pl, pod numerem telefonu 0 800 100 100. Zapraszam również do odwiedzenia serwisu www.dzieci-kowsieci.pl, gdzie znajdziecie Państwo ofertę edukacyjną oraz wiele artykułów i materiałów multimedialnych dotyczących problematyki cyberprzemocy.

Łukasz Wojtasik

Koordynator Akademii Bezpiecznego Internetu
Fundacji Dzieci Niczyje